

36-72 Aylık Çocuklara Yönelik Saldrganlık Yönelim Ölçeği?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). 36-72 Aylık Çocuklara Yönelik Saldrganlık Yönelim Ölçeği?. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16070>

Özet

36-72 Aylık Çocuklara Yönelik Saldırganlık Yönelim Ölçeği (SAYÖ) 2016 yılında K. Büra Kaynak, A. Kan ve Z. Kurtulmuş tarafından okul öncesi dönemdeki çocukların saldırganlık eğilimlerini ve yönelimlerini sistematik olarak değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Ölçek, 3 ile 6 yaş arasındaki çocukların gösterdiği çeşitli saldırgan davranış türlerini kapsamaktadır. Bu ölçek, geleneksel saldırganlık ölçümlerinin ötesine geçerek, saldırganlığın dört farklı alt boyutunu ele almaktadır: Bakalarına Yönelik Fiziksel Saldırganlık, Bakalarına Yönelik İlişkisel Saldırganlık, Kendine Yönelik Saldırganlık ve Nesnelere/Eşyalara Yönelik Saldırganlık. Toplam 27 maddeden oluşur ve 7'li Likert ölçeği formatında derecelendirilir.

Bu aracın geliştirilmesi, erken çocukluk döneminde saldırgan davranışların teşhis edilmesi ve önlenmesi açısından kritik öneme sahiptir, böylece eğitimciler ve ebeveynler için hedef odaklı müdahale programları oluşturulmasına olanak tanır. Ölçeğin geliştirme çalışması, Türkçeye özgü kültürel dinamikler göz önünde bulundurularak gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Saldırganlık, Okul Öncesi Dönem, 36-72 Ay Çocuk, Saldırganlık Yönelimi, İlişkisel Saldırganlık, Fiziksel Saldırganlık, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

K. Büra Kaynak, A. Kan, Z. Kurtulmuş.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, 36 ila 72 aylık okul öncesi çağıdaki çocukların sergilediği saldırganlık davranışlarının yönelimini ve şiddetini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Geliştirme çalışması, bu yaş grubundaki çocuklarda görülen saldırganlık türlerini (fiziksel, ilişkisel, kendine yönelik ve nesneye yönelik) ayrı alt boyutlar halinde tespit etmeyi hedeflemiştir. Bu sayede, çocukların hangi alanda daha fazla saldırgan eğilime sahip olduğu belirlenerek erken müdahale stratejileri geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, ölçek, araştırmacılara erken çocukluk dönemi saldırganlık davranışları üzerine kapsamlı çalışmalar yapma imkanı sunmakta ve eğitim psikolojisi alanında kullanılan mevcut araçların eksiklerini gidermeyi amaçlamaktadır.

Yapı

Saldırganlık Yönelim Ölçeği (SAYÖ), çok boyutlu bir yapı üzerine kurulmuştur ve saldırganlık

tek bir genel skor yerine, yönelimlerine göre ayrılmış dört farklı alt boyut üzerinden değerlendirilmektedir. Bu alt boyutlar, çocukların saldırganlık davranışları kimlere veya neye karşı yönelttiğini analiz etmeye olanak tanır. Ölçeğin teorik yapısı, saldırganlığın farklı tezahürlerinin gelişimsel olarak bu yaş grubunda ayrılmaya başladığı varsayımına dayanmaktadır.

Yapısal olarak, ölçek toplam 27 maddeden oluşmaktadır. Her bir alt boyut, ilgili davranış örneklerini yansıtan belirli sayıda madde içermektedir. Bu detaylı ayrımlar, hem araştırmacılar hem de uygulayıcılar için daha spesifik ve anlamlı sonuçlar üretilmesini sağlar.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, geliştirme makalesinde detaylı olarak sunulmuştur. Ancak, bu özet içeriğinde spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiştir. Bir geliştirme çalışması olduğu için, ölçeğin yapı geçerliği için genellikle açılmaya ve doğrulanmaya faktör analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, 27 maddenin dört farklı alt boyuta ayrıldığını ve bu yapının teorik beklentilerle uyumlu olduğunu göstermiştir.

Ayrıca, geçerlik çalışmaları kapsamında, ölçeğin kapsam geçerliğini sağlamak amacıyla ilgili uzman görüşlerine başvurulmuş ve maddelerin yaş grubuna uygunluğu titizlikle incelenmiştir. Yapılan bu çalışmalar, ölçeğin gerçekten de 36-72 aylık çocukların saldırganlık yönelimlerini ölçme amacıyla hizmet ettiğini kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, geliştirme çalışmasının önemli bir parçası olarak olmaktadır, ancak bu özette spesifik güvenirlik katsayıları (örneğin, Cronbach Alfa değeri) belirtilmemiştir. Genellikle bu tür ölçek geliştirme çalışmaları, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test güvenirliği yöntemleri kullanılarak ölçeğin zaman içindeki tutarlılığı değerlendirilmiştir.

Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçeğin aynı alt boyutu ölçen maddelerinin birbirleriyle tutarlı çalıştığını ve dolayısıyla ölçüm hatasını azalttığını gösterir. Bu güvenirlik verileri, ölçeğin bilimsel araştırmalarda ve klinik uygulamalarda kullanılabilirliğini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde yapılan faktör analizleri, ölçeğin çok boyutlu yapısını ortaya koymuştur. Analizler sonucunda, toplam 27 madde dört farklı faktör altında toplanmıştır. Bu faktörler, ölçeğin teorik yapısını doğrulamıştır ve her bir faktörün çocukluk çağı saldırganlığının farklı bir yönünü temsil ettiği belirlenmiştir:

Başkalarına Yönelik Fiziksel Saldırganlık (8 madde)

Başkalarına Yönelik İlişkisel Saldırganlık (7 madde)

Kendine Yönelik Saldırganlık (5 madde)

Nesnelere/Eşyalara Yönelik Saldırganlık (7 madde)

Bu dört faktörlü yapı, okul öncesi dönemdeki saldırganlığın sadece vurma gibi belirgin davranışlarla sınırlı olmadığını, aynı zamanda dedikodu yapma gibi daha dolaylı (ilişkisel) ve kendine zarar verme gibi içe dönük eylemleri de kapsadığını göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Ölçek Geliştirme

Format: Kağıt tabanlı (Self-report/Gözlemci raporu olarak ebeveyn veya öğretmen tarafından doldurulmaya uygun)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Çağ Çocukları

Yaş Grubu: 36-72 Ay

Popülasyon Detayları: Türkiye'de okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuklar.

Test Metodolojisi: 7'li Likert Ölçeği. Derecelendirme formatı: (1=hiçbir zaman yapmaz - 7=her zaman/sürekli yapar).

Anahtar Kelimeler

Erken Çocukluk, Psikometrik Özellikler, Çocuk Davranışları, Saldırganlık Alt Boyutları, Gelişimsel Psikoloji.

Yazar İletişim Bilgileri

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağli Kuruluş E-posta Adresleri: bkaynak@gazi.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yayın Adresi: Gazi Üniversitesi (Makalenin yayımlandığı tarihteki bağlı kuruluş).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, akademik bir makale kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri ve ücret bilgileri için

sorumlu yazar K. Bü?ra Kaynak ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Test Geli?tirme Y?I?: 2016

Yay?n Linki: turkishstudies.net

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: 36-72-aylik-cocuklara-yonelik-saldirganlik-yonelim-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Kaynak, K. B., Kan, A. ve Kurtulmu?, Z. (2016). 36-72 aylık çocuklara yönelik "Saldırganlık Yönelim Ölçeği" geli?tirme çal??ması. *Turkish Studies*, 11(3), 1457-1474.

36-72 Aylık Çocuklara Yönelik Saldırganlık Yönelim Ölçeği Maddeleri

Ölçek toplam 27 maddeden ve dört alt boyuttan oluşmaktadır:

Ba?kalar?na Yönelik Fiziksel Saldırganlık (8 m): Örnek davran??: Vurma.

Ba?kalar?na Yönelik ?likisel Saldırganlık (7 m): Örnek davran??: Dedikodu yapma.

Kendine Yönelik Saldırganlık (5 m): Örnek davran??: Is?rma.

Nesnelere/E?yalara Yönelik Saldırganlık (7 m): Örnek davran??: Zarar verme.